

In memoriam – prof. dr. sc. Tomislav Balenović (1942. – 2020.)

U ova, za sve nas stresna vremena 'novog normalnog', opraštamo se od našeg dragog kolege, znanstvenika i stručnjaka te učitelja mnogih uspješnih generacija doktora veterinarske medicine prof. dr. sc. Tomislava Balenovića. Dugogodišnji profesor u Zavodu za stočarstvo, današnjem Zavodu za uzgoj životinja i stočarsku proizvodnju Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, doktor znanosti Tomislav Balenović preminuo je 18. prosinca 2020. godine u 79-oj godini života. Na vječni počinak ispraćen je tiho, u krugu obitelji te najbližih prijatelja i suradnika.

Profesor Balenović rođen je 27. siječnja 1942. godine u Zemunu. Osnovnu školu i II. gimnaziju „Braće Ribar“ pohađao je u Zagrebu. Po završetku srednjoškolskog obrazovanja, godine 1962. upisao je Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

na kojem je diplomirao 1968. godine. Godinu dana kasnije zaposlio se u Centru za svinjogojstvo Instituta za fiziologiju i patologiju animalne proizvodnje u Zagrebu. Istodobno je upisao poslijediplomski studij *Fiziologija i patologija svinjogojske proizvodnje* koji je uspješno završio akademске godine 1970./1971. Na radno mjesto asistenta u Zavodu za stočarstvo izabran je 1971. godine u kojem je započeo graditi karijeru znanstvenika, nastavnika i stručnjaka iz područja animalne proizvodnje i biotehnologije, posebice svinjogojstva. Godine 1974. pohađao je i s uspjehom završio tečaj *Iskorištavanje i poboljšavanje reproduktivnih pojava u svinja*. Doktorirao je 1981. godine na temu *Postupak i učinak odabiranja svinja s obzirom na mesnatost*. U zvanje znanstvenog suradnika izabran je 1981., a u zvanje višeg znanstvenog suradnika 1985. godine. Habilitacijsko predavanje održao je 1984. nakon čega je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta iz područja veterine za predmet *Primjenjena biologija u uzgoju domaćih životinja*. U zvanje izvanrednog profesora izabran je 1989., redovitog profesora 1999. i redovitog profesora u trajnom zvanju 2004. godine.

Tijekom više od 40 godina rada u Zavodu za stočarstvo, profesor Balenović je provodio različite oblike nastave koji su obuhvaćali područja animalne proizvodnje i biotehnologije, pasminskih svojstava životinja i biostatistike s posebnim naglaskom na uzgoj i proizvodnju svinja, peradi i kunića te uzgojna svojstva i odgoj pasa. Tijekom svog rada aktivno je i brižno pripremao nastavu, koju je studentima predavao u okviru dodiplomskog te više specijalističkih studija i pro-

grama trajnog usavršavanja. Tako je u suradničkom i znanstvenim-nastavnim zvanjima sudjelovao u oblikovanju, unaprjeđenju i izvedbi nastave iz kolegija *Opće i Specijalno stočarstvo, Primijenjena biologija u uzgoju domaćih životinja, Tehnologija proizvodnje i uzgoja životinja, Uzgoj i proizvodnja životinja, Pasminska svojstva životinja i Osnove statistike u veterinarskoj medicini*. Godine 1995. izradio je program novog izbornog kolegija pod nazivom *Uzgoj i proizvodnja kunića i krznaša*, čime je omogućeno da studenti steknu dodatna znanja o tim, u redovnoj nastavi relativno malo zastupljenim vrstama životinja. Sudjelovao je i u izvođenju nastave iz pet predmeta na dva poslijediplomska studija (*Higijena i tehnologija hrane animalnoga porijekla i Teriogenologija domaćih sisavaca*), a bio je i jedini začetnik i voditelj poslijediplomskog specijalističkog studija *Zaštita zdravlja svinja*, koji je kasnije preimenovan u *Proizvodnja i zaštita zdravlja svinja* (1990. – 2011.). Kao prvi autor napisao je tri udžbenika za poljoprivredne srednje škole pod naslovima: *Opće stočarstvo, Svinjogojstvo i Peradarstvo* (1998.), čime je doprinio osuvremenjavanju i unaprjeđenju kvalitete nastave brojnih naraštaja učenika. Bio je i jedan od autora šestog izdanja sveučilišnog *Veterinarskog priručnika* koji je odlukom Sveučilišta u Zagrebu odobren kao nastavni materijal (2012.). Pod njegovim su mentorstvom uspješno izrađeno i obranjeno 27 diplomskih radova, dva magistarska i jedan doktorski rad. U autorstvu i suautorstvu objavio je više od 200 znanstvenih i stručnih članaka u domaćim i inozemnim časopisima te zbornicima s domaćih i međunarodnih skupova.

Uže područje znanstvenog rada prof. Balenovića bilo je područje uzgoja i proizvodnje svinja. Znanstvenoistraživački rad provodio je kao voditelj četiri pro-

jekta Ministarstva znanosti Republike Hrvatske (1991. – 1996.; 1996. – 2002.; 2002. – 2006; 2007. – 2012) i jednog projekta Vijeća za istraživanje u poljoprivredi (VIP projekta) Ministarstva poljoprivrede RH (2001. – 2003.).

Profesor Balenović je aktivno surađivao na osam domaćih i dva međunarodna znanstvena projekta. Osim toga, marljivo je radio na primijenjenim istraživanjima u kojima je objedinjavao probleme različitih sustava uzgoja, posebno svinjogojske proizvodnje. Njegovo znanje i iskustvo prepoznato je u znanstveno-stručnoj zajednici te je sudjelovao u uređivačkom radu nekoliko znanstvenih časopisa. Tako je od siječnja 1976. do travnja 1977. godine obavljao dužnost tehničkog urednika časopisa *Veterinarski arhiv*, od 1969. godine bio je pomoćnik tehničkog urednika časopisa *Stočarstvo*, od 1979. njegov tehnički urednik, od 1987. urednik, a od 2010. do 2019. i njegov glavni urednik, a bio je i urednik monografije *100 godina društvenog udruživanja hrvatskih veterinarara 1894.-1994.* u izdanju Hrvatske veterinarske komore (1994.) i svečane knjige *Osamdeset godina Veterinarskog fakulteta u Zagrebu 1919. – 1999.* (1999.) te urednik većeg broja zbornika radova predstavljenih na Hrvatskim veterinarskim kongresima i simpozijima Veterinarski dani.

U okviru stručne djelatnosti sudjelovao je u izvođenju tečajeva trajne izobrazbe veterinarara. Od strukovnih udruženja bio je član *Hrvatskog veterinarskog društva 1893. – Societas veterinaria Croatica, Hrvatskog biološkog društva, Hrvatske veterinarske komore te međunarodnog društva International Pig Veterinary Society.*

Prof. Balenović obnašao je više funkcija na Fakultetu i izvan matične institucije. Bio je predstojnik Zavoda za stočarstvo u više mandata (1990. – 1992., 2000. – 2004. i 2006. – 2007.) i član povjerenstava fakultetskih vijeća. Uz znanstvenu,

nastavnu i stručnu aktivnost povezanu s radom na Veterinarskom fakultetu, prof. Balenović je bio recenzent Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje za ocjenu studijskih programa iz područja stočarstva (2004. i 2005.), član prosudbene skupine za ocjenu projekata Ministarstva znanosti obrazovanja i športa iz znanstvenog područja Biomedicinskih znanosti (1999. – 2004.) i član Matičnog odbora za područje biomedicine i zdravstva – polje veterinarska medicina (1999. – 2004.).

Za zalaganje u znanstvenom i stručnom radu dobitnik je nekoliko nagrada i priznanja: priznanje Zagrebačkog velesajma za aktivnost i zalaganje u organiziranju *SVIND-Symposiuma* od 1970. do 1980. godine, diplomu III. jugoslavenškog kongresa za razmnožavanje i uzgoj životinja (1996.), pohvalnicu Ministarstva obrane Republike Hrvatske za pokazano zalaganje i uspješno izvršavanje svih povjerenih zadaća i doprinos u obrani Republike Hrvatske kroz veterinarsku struku (1994.) te *Certificate of Appreciation from the United States Department Agriculture* awarded to Dr. Ivan Vrbanac and associates - Croatian project YO-APHIS-2-JB-180 (IF 933) *Monitoring study on the pathology of pigs II.* (1996. godine). Nakon iznimno uspješnog i plodonosnog rada na Fakultetu umirovljen je 2012. godine.

Prof. Balenović bio je jedan od vrlo cijenjenih i pristupačnih profesora kojem su se mnogi studenti još za vrijeme studi-

ja obraćali za pomoć pri izradi završnih radova, a nama, koji danas radimo u Zavodu, tijekom svog radnog vijeka, ali i kasnije u mirovini, uvijek je bio dostupan, spreman pomoći i poslušati nas. Vrata njegove sobe nikada nisu bila zatvorena, bio je spreman podijeliti svoje znanje i bogato iskustvo, mišljenja, ali i dobronamjerne savjete s kolegama i suradnicima. Poučavao je i odgajao studente, nas mlađe znanstvenike, danas njegove kolege nastavnike. Veselila nas je činjenica da je i nakon svog odlaska u mirovinu ostao aktivan, redovito nalazio vremena za nas, posjećivao nas uvijek nasmijan, sa zanimanjem o svim događajima na Fakultetu, a posebice u svom Zavodu. Zatečeni događanjima krajem godine 2020., uvijek ćemo ga pamtili kakav je bio tijekom tih susreta, naših nastavnih i znanstvenih suradnji te veselih razgovora tijekom zavodskih druženja.

Ostavio je neizbrisiv trag u našem Zavodu, u kojem je radio i stvarao više od 40 godina. Nama i svim budućim generacijama učenika i studenata poklonio je ono najvrijednije za nastavnika - svoja pisana djela za učenje, čitanje i prisjećanje s kojima će još dugo živjeti u našim mislima i sjećanjima. Neka mu je vječna hvala i slava!

Predstojnik Zavoda za uzgoj životinja i stočarsku proizvodnju
doc. dr. sc. Sven Menčik